

Aan De Raad van Ministers
dtkv De Minister van Verkeer, Vervoer
en Ruimtelijke Planning
Dhr. C.F. Cooper
Berg Arrarat Perceel C
Alhier

Uw nummer 2021/042261 Uw brief van: 15 december 2021 Ons nummer: 29122021.01 Willemstad, 29 december 2021
(letter):
Onderwerp: Voornemen tot benoeming lid tevens voorzitter
raad van commissarissen Woningbouw Curaçao
N.V. (art. 9 PB 2014, no. 3 (GT))
Bijlage(n):

1 Inleiding

Middels besluit van de Raad van Minister van 15 december 2021 met zaaknummer 2021/042261 ontvangen op 20 december 2021, is het voornemen inhoudende de benoeming van een lid tevens voorzitter van de raad van commissarissen van Woningbouw Curaçao N.V. (hierna: Woningbouw) aan de adviseur gemeld.

Artikel 9 lid 1 van de Landsverordening corporate governance stelt dat indien door of namens een minister wordt meebeslist of beslist over de benoeming of voordracht tot benoeming van een bestuurder dient de verantwoordelijke minister het voornemen tot de benoeming of voordracht schriftelijk en gemotiveerd aan de adviseur corporate governance te melden. In overeenstemming met artikel 9 lid 2 van de Landsverordening corporate governance dient de adviseur corporate governance te adviseren over de vraag of een dergelijk voornemen voldoet aan de statuten van de stichting of vennootschap en aan de toepasselijke regels, waaronder de procedureregels en profielschets zoals bedoeld in artikel 8 van de Landsverordening corporate governance en de bepalingen uit de Code. In het advies geeft de adviseur gemotiveerd aan of er al dan niet zwaarwegende bezwaren zijn tegen het gemelde voornemen.

Op 19 februari 2021 (nummer 19022021.01) heeft de adviseur eerder advies uitgebracht met betrekking tot de voorgenomen benoeming van een lid van de raad van commissarissen van Woningbouw. Voornoemd advies moet als integraal onderdeel worden gezien van dit advies. De adviseur zal in dit advies daarom volstaan met de toetsing van de thans voorgedragen kandidaat ter benoeming als lid en voorzitter van de raad van commissarissen van Woningbouw Curaçao e.e.a. aansluitend op het eerder uitgebrachte advies.

Met betrekking tot de profielschets van Woningbouw heeft de adviseur op 28 augustus 2020 (nummer: 28082020.01) advies uitgebracht. Met inachtneming van het gestelde in voornoemd advies had de adviseur geen zwaarwegende bezwaren tegen de vaststelling van de profielschets.

2 Ontvangen en geraadpleegde documenten

- Besluit van de Raad van Minister van 15 december 2021 met zaaknummer 2021/042261;
- Niet ondertekende en ongedateerde brief van de Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (hierna: de Minister) met zaaknummer 2021/042261 aan SBTNO met

als onderwerp voordracht benoeming van ██████ als president-commissaris van Woningbouw Curacao N.V. ;

- CV van de voorgedragen kandidaat;
- Profielschets raad van commissarissen Woningbouw 2020;
- Statuten N.V. Woningbouw zoals laatstelijk gewijzigd op 29 april 2019;
- Online uittreksel van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel van Curaçao van Woningbouw van 28 december 2021.

3 Toetsing voornemen benoeming commissaris

De Minister heeft het voornemen tot de benoeming van de kandidaat als lid en president van de raad van commissarissen middels niet ondertekend en ongedateerde schrijven met zaaknummer 2021/042261 gemotiveerd aan de adviseur gemeld. In voornoemd schrijven heeft de Minister onder andere het volgende gesteld:

“(…)

Het is het voornemen van het Land om ██████ te benoemen als president-commissaris van Woningbouw Curaçao N.V..

Voor de Raad van Commissarissen van de onderhavige vennootschap is een profielschets vastgesteld voor een juridisch expert, financieel-economisch expert en een bouwkundige expert. Betrokkene wordt voorgedragen in het profiel van financieel-economisch expert.

	Functie- en opleidingseisen juridisch expert	Onderbouwing
1	WO-opleiding op juridisch gebied en minimaal 5 jaar ervaring in een juridisch strategische positie	██████ beschikt over een diploma H.B.O. Personeelsmanagement. ██████ heeft tevens tot en met het vierde jaar de opleidingen Master Business Administration gevolgd. Ook heeft betrokkene aan de Sociaal-Economische faculteit van de Universiteit van de Nederlandse Antillen gestudeerd.
2	Ervaring in toezichthoudende functie dan wel ervaring in een vergelijkbare bestuursfunctie	Betrokkene heeft als lid van het bestuur gefungeerd bij xxxxxxxx. Zij was ook lid van het bestuur van Stichting Nationale Geschiedenis en is secretaris geweest van het bestuur van de Stichting Servicecentrum Nationaal Archief.
3	Algemene financieel-economische kennis en ervaring	Verwezen wordt naar hetgeen onder 2 is gesteld.
4	Verworven kennis en ervaring op het gebied van relaties tussen bedrijfsleven en bestuurlijke besluitvormingsprocessen	Betrokkene beschikt over voldoende kennis ervaring in organisaties binnen de publieke en de private sector. Verwezen wordt naar de verschillende functies van betrokkene bij een overheidsvennootschap, verscheidene privaatrechtelijke stichtingen en de ondersteuning van verschillende projecten van de overheid.
5	Affiniteit met doelstelling en het werkgebied van de stichting	Betrokkene heeft niet direct affiniteit met de doelstelling van de onderhavige vennootschap in het bijzonder, doch beschikt over kennis en ervaring op het gebied van organisatie en bestuur van (semi)overheidsentiteiten. Gezien het feit dat er thans sprake is van afbouw van werkzaamheden van de onderhavige is de bijzondere affiniteit met de doelstelling en het werkgebied van de onderhavige vennootschap niet cruciaal c.q. van onder geschikte aard.

6	Certificaat van de cursus Code Corporate governance	Dit certificaat kan binnen 6 maanden na benoeming worden behaald
---	---	--

(...)"

De Minister heeft in zijn schrijven tevens een uitgebreide uiteenzetting gegeven waarom de kandidaat voldoet aan de vereisten om als president van de raad van commissarissen te worden genoemd.

Tot slot stelt de minister dat hij van oordeel is dat betrokkene voldoet aan de vereisten om derhalve benoemd te worden als lid van de raad van commissarissen in het profiel van financieel-economisch expert en de functie van president-commissaris van Woningbouw Curaçao N.V. naar behoren te kunnen vervullen.

Artikel 2.3 van de Code stelt dat minimaal één lid van de raad van commissarissen is een zogenoemde financieel expert ('financial literate'), hetgeen inhoudt dat deze persoon relevante kennis en ervaring heeft opgedaan op financieel terrein bij grote rechtspersonen.

In de profielschets van woningbouw wordt met betrekking tot de financieel expert onder andere de volgende vereisten gesteld:

OPLEIDING EN ERVARINGEN

- HBO of WO opleiding op financieel gebied en minimaal 5 jaar werkervaring in een financieel strategische positie;
- ervaring in een toezichthoudende functie dan wel ervaring in een vergelijkbare bestuursfunctie;
- kennis en ervaring op het gebied van relaties tussen bedrijfsleven en de overheid; internationale ervaring; aantoonbare kennis en ervaring met algemene organisatieprocessen en bestuurlijke besluitvormingsprocessen;
- affiniteit met de doelstelling en het werkgebied van de organisatie;
- certificaat van de cursus Code Corporate Governance (binnen 6 maanden te halen).

SPECIFIEKE KENNIS

- diepgaande kennis van bedrijfseconomie en -financiën, van de integrale planning- en control cyclus en de beleids- en begrotingscyclus van een middelgrote of grote organisatie;
- Leidinggeven: op effectieve, constructieve en stimulerende wijze sturing geven aan de taken van de Raad en van de vergaderingen;
- inzicht in de financieel-economische, politieke en maatschappelijke context en de consequenties daarvan voor de organisatie; vaardigheid in het interpreteren van begrotingen en het adviseren over alternatieven;
- vaardigheid in het omgaan met situaties waarin sprake is van tegengestelde belangen op het beleidsterrein en in het verdedigen van de beleidsvisie;
- ervaring in een toezichthoudende functie dan wel ervaring in een vergelijkbare bestuursfunctie.

De voorgedragen kandidaat beschikt over diploma H.B.O. Personeelsmanagement en niet de vereiste HBO of WO opleiding op financieel gebied. Ook blijkt niet dat de kandidaat beschikt over de minimaal 5 jaar werkervaring in een financieel strategische positie dan wel beschikt over de diepgaande kennis van bedrijfseconomie en -financiën, van de integrale planning- en control cyclus en de beleids- en begrotingscyclus van een middelgrote of grote organisatie. Evenmin kan gestel worden dat de kandidaat relevante kennis en ervaring heeft opgedaan op financieel terrein bij grote rechtspersonen zoals gesteld in de Code. Betrokkene heeft ook geen aantoonbare affiniteit met de doelstelling dan wel werkzaamheden van de vennootschap.

De adviseur heeft reeds in het advies van 19 februari 2021 gesteld dat het van belang is dat de voorgedragen kandidaten in het bijzonder moeten voldoen aan de harde vereisten van de profielschets waaronder de minimale opleidingsvereisten en relevante werkervaring. De

adviseur heeft toen ook reeds aangegeven dat het niet voldoen aan een harde vereiste doorgaans tot zwaarwegende bezwaren zijdens de adviseur tegen een voorgenomen benoeming zal leiden.

De Minister bevestigt in zijn schrijven dat de voorgedragen kandidaat niet voldoet aan voornoemde vereisten. Het betoog van de Minister dat gezien het feit dat er thans sprake is van afbouw van werkzaamheden van de onderhavige vennootschap de bijzondere affiniteit met de doelstelling en het werkgebied van de onderhavige vennootschap niet cruciaal c.q. van onder geschikte aard zijn, is niet te volgen.

In het bijzonder gelet op de geringe omvang van de raad van commissarissen van Woningbouw is het van belang dat alle leden van de raad van commissarissen beschikken over de vereiste opleiding kennis en competentie zoals vervat in de profielschets. Bij de afbouw van een vennootschap is het juist van groot belang dat de financieel deskundige over de vereiste financiële kennis en ervaring beschikt zoals vervat in de profielschets. Ook de nodige affiniteit met de onroerend goed sector is hierbij van belang.

De adviseur heeft er in eerdere adviezen gesteld dat bij selectie van de voorgedragen kandidaten reeds uit hun CV moet blijken dat zij voldoen aan minimaal de harde vereisten van het profiel waarvoor zij worden voorgedragen, zijnde de opleidingsvereisten en de minimaal vereiste ervaring. De motivering van de Minister dient er in beginsel niet op gericht te zijn om kandidaten die niet voldoen aan de vereisten desalniettemin voor een benoeming voor te dragen.

Nu noch uit het CV van de kandidaat als de motivering van de Minister genoegzaam blijkt dat de kandidaat voldoet aan de harde vereiste om benoemd te worden als lid van de raad van commissarissen Woningbouw kan de adviseur niet anders stellen dat er zwaarwegende bezwaren zijn tegen de benoeming van de kandidaat als lid van de raad van commissarissen van woningbouw in het profiel van financieel expert.

4 Transparante werving leden raad van commissarissen

Tot nu toe worden de kandidaten ter benoeming als leden van de raad van commissarissen formeel door de Ministers voorgedragen, doch zijn de voordrachten conform decennia bestendig gebruik feitelijk niet altijd afkomstig van de Ministers zoals blijkt uit voordrachtstukken die de adviseur in de omslagen aantreft. Enige transparante en objectieve werving en selectie van de kandidaten voor een commissariaat vindt derhalve nog niet plaats, waardoor niet gesteld kan worden dat de voordrachten geheel overeenkomstig de Code geschieden. Het uitgangspunt van Corporate Governance is dat ook de werving en selectie van leden van de raad van commissarissen voor alle overheidsentiteiten op een objectieve en transparante wijze plaatsvindt.

De adviseur acht het van groot belang dat in overeenstemming met de Code niet alleen ten behoeve van bestuurder (directeur) een transparante en objectieve werving en selectie plaatsvindt maar dat dit eveneens voor de leden van de raad van commissarissen plaatsvindt.

Conform artikel 4.2. dient bij landsbesluit een entiteit te worden opgericht, welk belast is met advisering van de overheid inzake de selectie en benoeming van commissarissen en bestuurders van de vennootschap. Deze entiteit heeft in ieder geval de volgende taken:

- het, in overleg met de raad van commissarissen en raad van bestuur van de verschillende vennootschappen, geven van adviezen inzake de te hanteren selectiecriteria en benoemingsprocedures voor commissarissen en bestuurders;
- de periodieke beoordeling van omvang en samenstelling van de raad van commissarissen en het bestuur van de vennootschap alsook het doen van een voorstel voor een profielschets van de raad van commissarissen;
- de periodieke beoordeling van het functioneren van individuele commissarissen en bestuurders van de vennootschap alsook de rapportage hierover aan de algemene vergadering van aandeelhouders.

Ondanks het feit dat de adviseur sinds 2010 de Regering dan wel Ministers telkenmale gewezen heeft op de verplichting om een entiteit in de zin van artikel 4.2 op te richten is dit tot heden nog niet gebeurd.

Door onder andere het niet instellen van bovengenoemde entiteit kan de werving en selectie en voordracht van de kandidaten ter benoeming als leden van de raad van commissarissen nog niet op een transparante en objectieve wijze en in overeenstemming met de Code geschieden. De kandidaten die worden voorgedragen, worden doorgaans wel voorgedragen in overeenstemming met een profielschets doch is er geen procedure om op een objectieve en transparante wijze tot een selectie van een kandidaat als lid van de raad van commissarissen te komen.

Het voorgaande is ook van belang om te bewerkstelligen dat de selectie van de voorgedragen kandidaten beter aansluiten op de profielschets waarin de Minister voornemens is de kandidaat te benoemen. Het komt immers geregeld voor dat de voorgedragen kandidaten "nipt" aan de vereisten voldoen en dat de adviseur stelt geen zwaarwegende bezwaren te hebben daar de adviseur conform de Landsverordening slechts marginaal toetst.

Ook valt het de adviseur op dat geregeld dezelfde kandidaten worden voorgedragen om benoemd te worden in de raad van commissarissen van verschillende entiteiten.

De adviseur adviseert de Raad van Ministers te bewerkstelligen dat gelijk aan de werving- en selectieprocedure voor bestuurders de leden voor de raad van commissarissen ook middels een transparante (open) procedure worden geworven en geselecteerd. Hiervoor kan volstaan worden met een verkorte transparante (open) werving en selectieprocedure door een door de overheid in te stellen entiteit of commissie op grond van de betreffende vastgestelde profielschetsen.

5 Conclusie en Advies

- De Minister wordt geadviseerd om bij meldingen betreffende voorgenomen benoemingen van commissarissen een overzicht van de huidige samenstelling van de raad van commissarissen te overleggen, inclusief het rooster van aftreden van de leden van de raad van commissarissen.
- De Minister wordt er wederom op gewezen dat het niet voldoen van een kandidaat aan harde benoemingsvereisten doorgaans tot zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming zal leiden.
- De adviseur heeft zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van [REDACTED] als lid in de raad van commissarissen van Woningbouw in het profiel van financieel (economische) expert.
- De adviseur adviseert de Raad van Ministers te bewerkstelligen dat naar analogie van de werving- en selectieprocedure voor bestuurders ook de leden voor de raad van commissarissen middels een transparante (open) werving- en selectieprocedure worden geworven en geselecteerd.

SBTNO

De adviseur corporate governance

cc: Minister van Financiën
Minister-President